

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IEȘIE ÎN FIECARE ZI.

ANULU L.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNȚIURILE:

O seriă garmond 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Sorteeri nefracate nu se primesc. — Manuscrise nu se retrămit.

Nr. 215.

Joi, 1 (13) Octomvre.

1887.

NOU ABONAMENTU

la

„GAZETA TRANSILVANIEI.“

Cu 1 Octomvre 1887 st. v., se începe un nou abonamentu pe triluniul Octomvre, Novembre și Decemvre la care invităm pe toți onorații amici și sprijinitori ai foiei noastre.

Prețulu abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
pe trei luni 3 fl.	pe trei luni 10 francoi
„ șese „ 6 „	„ șese „ 20 „
„ unu anu 12 „	„ unu anu 40 „

Abonarea se pôte face mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Abonaților de pân'acum li-se recomandă a însemna pe cuponul numărul fășiei sub care au primitu diarul.

Domnii cari se voru abona din nou se binevoescă a scrie adresa lămurită și a arêta și posta ultimă.

Brașov, 30 Septemvre 1887.

Mare sfară în țără au făcutu Ungurii dela putere, mai întâiu cu primirea monarhului, apoi cu desvâlirea monumentului lui Deak, cu iubileul teatrului național maghiar din Pesta și în urmă cu congresul Kulturegyleturilor.

La pompe de aceste și la îmblătirea de frase bombastice se pricepu foarte bine adversarii noștri și putem dice, că de rândulu acesta și-au dată totă silința să presente lunei spectacolul unui popor, care predomină cu desevêșire totă vieța în stat: politică, economică și culturală. Tôte au și mersu după pofta lor, numai unu lucru n'au fostu în stare să-l scôtă la ivelă, adică că ceea ce facu și vorbescu ei, facu și vorbescu cu consmțământulu tuturor naționalităților din acêsta parte a monarhiei.

Lumea a vêdutu pompa, ce s'a desfășurată icl și colo, a auđit și panegiricele, care de care mai infocate, ale maghiarismului violent, der ceea ce n'a vêdutu la demonstrativele festivități din tòmna acêsta au fostu reprezentanții popórelor nemaghiare și vocea acestor popóre. De față au fostu la tôte numai unele persoane oficiale și oficiose, cari nici ele însê nu voru susține, că au reprezentat popórele nemaghiare la spectaculul cu care s'a produsu guvernul tizaist, ca să mai ademenescă puțin poporul maghiar, se nu vedă nici acum totă grozăvia miseriei, la care l'au adus esperimentele nenorocite ale celor 20 de ani din urmă.

Amu disu, că congresul Kulturegyleturilor maghiare avea să pună vêf demonstratiunilor, ce le-au arangiat în tòmna acêsta campionii „patriotismului“ modernu ungurescu.

Arangiatorii acestui congres și-au și alesu pesona cea mai nemerită, care să-i reprezenteze, pe noul cont de la Seghedin, fratele ministrului-președinte, Ludovicu Tisza.

L'au adus și l'au primitu pe Ludovicu Tisza cu mare alaiu în sala de întrunire a congresului, și acesta, drept mulțămire, îndată după ce a ocupat scaunul presidențial, s'a și grăbit a declara în introducerea discursului său de deschidere, că patrioții kulturegyletiști au ajunsu la maiorenitate, pentru că și-au alesu ca scop a cultiva pe cetățeni, fără deosebire de naționalitate și a-i învăța virtuțile cetățenesci.

Miscarea kulturegyletistă a societății maghiare o declară Ludovicu Tisza prin urmare ca o mișcare ce n'are a se mărgini numai la cultivarea rasei maghiare, ci are să se estindă și asupra cetățenilor de altă naționalitate, și spre a-și motiva acêsta dorință, se provocă la răspunsul, ce l'a datu Maiestatea Sa Kulturegyletului ardelenu la Clușiu, pe care îl interpretă în modu fals și tendențios, ca să pôtă ajunge

la exclamarea cu care termină vorbirea sa că „Regele este cel dintăiu Maghiar.“

Precum scim Maiestatea Sa le-a recomandat kulturegyletiștilor din Clușiu, mai vêtostu să fiă „cu tactu“ în procedrea lor. Cumă le-a cerut unu lucru prea mare, a dovedit o însuși fratele ministrului-președinte, căci nu s'a putut stăpâni a nu da pe față adevêratul scop al kulturegyletiștilor, care este îndreptat în contra limbei și a naționalității popórelor nemaghiare.

Nu l'a putut reține pe Ludovicu Tisza de a-și da în petecă nici sfaturile ce le dă organul nemțesc al fratelui său kulturegyletiștilor, ca să nu prea călărescă pe „utopia unității limbistice“ și să fiă cu mai mare băgare de sémă față cu naționalitățile.

Noi din parte-ne îi asigurăm, că vomu fi cu băgare de sémă și vomu întâmpina pe kulturegyletiști precum li se cuvine!

In memoria lui Iacobu Mureșianu.

Redactorul „Gazetei Transilvaniei“ a mai primit următoarele telegrame și scrisori de condolență:

Betlén, 26 Septemvre (8 Octomvre.)

Ireparabila pierdere a scumpului vostru părinte, a farului națiunei române și a veteranului luptător pe câmpul de labore în folosul românismului, împreună cu ceilalți Români de inimă, și subscrișii cu multă întristare o deplângem. *Gregoriu Puscariu*, preotul român, *Simeon Moldovanu* învățător, *Grigore Rocneanu*, *Ioane Grecu*, *Mașteiu Ambrosiu*, *Vasile Morariu*, curatore.

Negrilesci, 28 Septemvre (10 Octomvre.)

Asociându-mă la doliulu general, vă rog să primiți sincera-mi condolență pentru ireparabila pierdere! *Constantin Juga*, preot

„Transilvania“, foia Asociațiunei transilvane, anunță astfel mórtea lui Iacobu Mureșianu:

Iacobu Mureșianu, vechiu profesor și director gimnasial, începând dela 1837 până la 1875, vechiu publicist român dela Sept. 1850 până la 1877, părinte de familie model, crescător și ajutor al unui număr considerabil de școlari și studenți lipsiți de mijloce, bărbat întreg în sensul adevêrat al cuvântului, după suferințe mai lungi a adormit în Domnul lăsând în doliu profund pe fiii și ficele sale, pe amici și pe toți conțrații săi și compatrioții săi căi au sciut prețu și stima virtuțile sale private și patriotice, zelul său curat, diligența sa, care nu cunoscea fatige până când suferințele-i micșorase activitatea sa încordată.

Te-ai dus și tu Iacobe pe urma lui Timoteu; vă vomu urma și din valea durerilor și din lumea gónelor neincetate. *Huve anima pia.* *G. Barițiu.*

„Biserica și Școla“ din Arad scriă despre Iacobu Mureșianu astfel:

Unul câte unul se ducă dintre noi acei venerabili bătrâni, cari au luat asupra-le sarcina de a pune unu bun și puternic început la regenerarea și redșteptarea nêmului românesc.

Unul din acești venerabili bătrâni a fost și octogenarul *Iacobu Mureșianu*, profesor și director gimnasial în pensiune, proprietar și fostu redactor al „Gazetei Transilvaniei“, membru onorar al academiei române de sciințe etc.

S'a dus dintre noi și acestu venerabilu bătrân, după ce cu o bărbăție și unu zel neobosit a lucrat mai bine de o jumătate de vécă la rădicarea și asigurarea nêmului său.

Rêposatul a fostu atât ca profesor, cât și ca redactor unu om de o deosebită valoare. Ca profesor era unu om de unu rar zel și de o deosebită inimă. Nu era numai profesorul carele instruă și cresce cu conștiința responsabilității; era mai mult, decât acêsta. Simțind în inima sa unu dor ferbinte de a vedé pre fiacare Român unu om de carte; și cunoșcând densul cu mintea și inima sa cea mare, că poporul nos-

tru numai așa se va puté rădica și și va puté crea și asigura o stare și sorte mai bună decât binefacerile școle; se voru estinde până în cea mai din urmă colibă țărănescă — profesorul Mureșianu însufleția și încurajă cu totă țaria cuvintelor sale pre părinți a-și trimite pruncii la școlă. Intrați în gimnasiul romano-catolic din Brașov, căruia a servit cu atâta demnitate rêposatul, ca profesor și director, — fi țeranului român se simțiau aici acasă.

Profesorii Iacobu și Andreiu Mureșianu nu erau numai profesori, ci erau adevêrați părinți. Pre cei mai cu puțină dare de mână îi aședau pre la familii avute ca instructori, ér altora le câștigau alte condițiuni. La toți le făcea ajutorul posibil, ca toți să pôtă să învețe.

Astfelu era bătrânul Iacobu Mureșianu ca profesor.

Ca redactoru bătrânul Mureșianu lucra și și nopte cu multă obiectivitate — ținând cont de împrejurări și de firea și trebuințele Romanului; și stărind cu unu zel și activitate neobosită a face din jurnalistica română o adevêrată școlă a vieții. Elu scria, și aducea sacrificii scriind curat numai din indemnul de a fi unu profesor al celor crescuți, precum era unu adevêrat părinte al tuturor pruncilor, cari cercetau școlă romano-catolică din Brașov, unica școlă, ce era cu mult interes în acele timpuri pentru Români din Brașov și giur.

O inimă românescu curată și unu bun muncitor în ale educațiunei poporului român a fostu fericitul Mureșianu. Unica lui mângăiere a fostu totdeuna în decursul vieții a spune și arăta omenii de pozițiune, cari sunt astăzi mulți, și cari au fostu crescuți de densul.

A vêdutu și a esperiat multe acestu venerabilu bătrân, pentru că grele au fostu timpurile, în care densul a vêdutu lumina zilei, și în care a trăit; der convingerea lui basată pre o muncă și studiu îndelungu au fostu acele cuvinte, pre cari le-a lăsat de obștescu moștenire tuturor, și pre cari le dicea totdeuna prin graiu și prin scrisore: că vomu trăi, și cu muncă și îngrijire nu se pôte, ca să nu avem viitor.

S'a dus și acestu bătrân dintre noi, der ni-a lăsat în vieța și frumoșele lui calități unu frumos și puternic modelu pentru noi cei de astăzi și pentru cei ce ne voru urma. Istoria literaturii și civilizațiunei române vecinicu ti va aminti numele, și vecinicu îl va pune între acei sémênători, a căroru sémênță a căcutu pre pământu bun, și a produsu ródă multă.

Vrednicu este lucrătorul de plata sa!

Și plata activității fericitului Mureșianu multă este, pentru că mult a lucrat.

Asociându-ne și noi la doliulu familiei rêposatului, precum și la doliulu națiunei, depunem o lacrimă de durere pre mormântulu acestui bărbat de merite; și exprimându-ne condolența față de familia defunctului, dorim ca Dumnezeu să o mângăie pentru acêsta pierdere, rêposatului îi dicem:

Olichnesce în pace, vrednice muncitorule în ale biserice și ale școlei, sufletul tău să-lu așede Celu atot puternic cu dreptii, ér osémintelor tale să le fiă țărina ușor!

În veci fericită să fiă amintirea ta!

Afacerea școlei de fete din Sibiu.

Precum au putut vedea cetitorii din articolul priu care anunță „Tribuna“ „crisa“ ivită la școlă de fete din Sibiu, cauza demisionării profesorilor, directori internatului și directorului de studii ar fi apucăturile „aristocratice“ ale unei părți din fete, disprețul acestora pentru fetele din popor și amestecul pre multor dame din Sibiu (membre ale reuniunei) în conducerea institutului.

Acum da deslușiri și d-lu Dr. Barcianu, directorul demisionat al institutului, printr'o hârtă adresată comitetului Asociațiunei transilvane, deslușiri care nu se potrivesc cu cele din amintitul articol al „Tribunei“.

D-lu Barcianu dice că a cerut de repețe ori comitetului de a-lu dispensa de atacurile de delegat și di

rectorului alu scólei, dér fără rezultat. Acum deodată comitetul gási trebuința sê numescã unu altu delegatú, dându-se prin acésta unu votú de neîncredere celui instituitú mai înainte. Prin numirea noului delegatú nu s'a ușuratú întru nimic sarcina directorului, ci mai ales s'a îngreuiatú prin dispozițiunile regulamentului internu alu comitetului și prin eventualele dispozițiuni ale delegatului. Acesta va da numai invitațiuni generale pentru punerea în aplicare a „metodului celui mai nou“ în predarea învățământului, ér greulú ilú va duce totú directorulú cu învățătorii, și responsabilitatea pentru neexecutarea acelorú invitațiuni, cari potú fi bune, dér potú fi și nepractice și neexecutabile în împrejurări date, cade totú asupra directorului. Comitetulú printr'o dispozițiã a regulamentului internu, își arógã dreptul de a numi elú și guvernantele, care aparținendú personalului ajutátorú, după părerea d-sale și după statutulú de organizare ar avé sê fiã instituite de direcțiune; prin acea dispozițiã se îngreuiázã posițiã directorului, cáci avendú vre-o guvernantã unu sprijinú în sêu afarã de comitetú, direcțiunea scólei și a internatului s'ar puté vedé éráși în fața casului întemplatú în anulú trecutú, când o guvernantã instituitã de comitetú a dísú în fața servitorului, cá nu-i pasã de directorú și directórã, deórece nu ei, ci comitetulú ó-a instituitú și deci n'au sê-i poruncescã; acésta împrejurare subapã autoritatea direcțiunei. Pãrerile și propunerile directorului suntu în timpulú din urmã combátute de pãrerile provenite din partea altorú peesóne, care nu facú parte nici din comitetulú „Asociațiunei“, nici din corpulú didacticú și nici nu suntu mai competente în afaceri scolare; acésta, díce în fine d-lú Barcianu, e în defavorulú dezvoltãrii priinçioase a afacerilorú scolare: din tóte aceste motive d-lú Dr. D. Barcianu își dá demisiunea din sarcina de directorú alu scólei.

Mãne vomú publica o corespondență, ce amú primit'o din Sibiiu în acésta afacere.

SCIRILE DILEI.

Se plângú foile unguresci cá minele de aurú din comitatulú Hunedórei suntu mai tóte exploatate de străini câștigãndú milioane de floreni, în timpú ce „banulú Maghiarú“, din a căruia patriã se exploatézã aurulú, abia își póte inciripa pânea de tóte dílele. Astfelú minele dela Ruda, lângã Bradú, le exploatézã cu bunú succesú o societate din Berlinú. Minele de aurú dela Karács, depãrtare de 8 klm. de Bradú, suntu exploatate de unú Germanú; minele dela Caianelú de lângã Deva asemenea suntu în mãnã nemțescã; cele dela Boița se aflã în mãni englesesci și germane, și în fine minele dela Poiana, lângã Zlatna, suntu în mãni englesesci.

În adunarea ordinãrã a comitetului administrativu alu comitatului Coioonei, ținutã la 10 Octomvre a. e., inspectorulú regescú de scóle Kozma Ferencz a raportatú între altele, cá învățătorulú(?) Constantinú Cotorã a fostú condamnatú la o amendã de 30 fl. v. a., pentru cá s'a folositú de o chartã (mapã) opritã. — Când vorú înceta aceste persecuțiuni asiatiche?

Cu ocasiunea sãpãturilorú pentru punerea petrei fundamentale a casei comunale din Rodna vechiã s'a datú peste nisce pivnițe subterane, se díce cá datezã din timpulú, pe când Rodna vechiã era încã orașú sãsescú. În

apropierea St. Georgiului dela Nãsudú se díce cá cu ocasiunea sãpãturilorú pentru calea feratã Muresú-Ludoș-Bistrița, s'ar fi gãsítú unú „cavalerú din timpurile vechi“ adecã scheletulú lui cu intréga armãturã și scheletulú unui calú.

Abia acum s'a aflatú în Cracovia, cá în timpulú tãrgului de cai de acolo, ținutú în dílele trecute, precum și la esposițiunea țerii au fostú mai multú oficeri ruși de artileriã și cavaleriã din Varșovia, Radom și Piotrkov, între cari și colonelulú unei brigade de artileriã, toți travestiți ca negustori de cai.

Lupii au sfãșiatú deja 10 cai lângã Toplița din Ciucú. „Ferice“ de contribuabili!

Inspectorulú financiarú din Agramú Klofutar a chiamiãtú în dílele acestea pe subalternii, diurniștii și servitorii sêi la sine și li-a recomandatú cu tótã cáldura învãțarea limbei maghiare, altfelú cu greu vorú putea spera o înaintare în oficiu. — Éta unde au adusú lucrurile Maghiaronii Croați, slugile guvernului ungurescú. Nu seimú cum vorú primi Croații aceste uneltiri de maghiarizare.

„La Riforma“ din Roma publicã unú articulú semnatú de J. Bruto Amante, prin care descrie serbarea înãugurãrii monumentului lui Ovidiu în Dobrogea. D. Amante vorbește de România în termenii cei mai elogióși. Totú în privința înãugurãrii monumentului lui Ovidiu, „Revista della publica istruzione“ din Roma reproduce statua lui Ovidiu și o scrisóre a d-lui Dr. Drãghiescu trimisã directorului acelui díarú, prin care descrie serbarea din Constanța.

Dílerulú Iosifú Perzina din Adamsthal, în vârstã de 67 ani, fiindú îngreuiatú cu darea, pe când o plãtea împușcã cu unú pistolú pe primarulú Pelkan, pe care-lú și rãni. Perzina fú arestatú de gențarmú și predatú tribunalului.

Restaurațiunea din gara Alba-Iuliei cu 1 Noemvre se va închide neavendú clientelã.

Funcționarulú Horvath dela tribunalulú din Raab, vinovatú de neglijență în serviciu, insultã pe superiorulú sêu, care-lú chemase la ordine, și-lú plesni în capú cu cãlimãrulú, apoi plecã din oficiu și se sinucise. Tatã-sêu a muritú totú așa, dapã ce defraudase banii de-ai oficiului orfanulú din Raab.

Camera advocațiilorú din Pojunú a detrasú advocatulú Vendeliu Kutlik dreptulú d'a mai exercita advocatura, pretextãndú-i uneltiri panslaviste. Anume i se imputã, cá a atrasú la sine pe tinerii slovaci ai liceului evangelicú și ai facultãții teologice, a ținutú adunãri cu ei acasã și în localulú public, așțiãndú contra legilorú și instituțiunilorú patriei. Afacerea datezã din 1885. Filulú lui Kutlik a fostú eliminatú din tóte institutiunile de învățãméntú din țerã, ér alții numai din colegiulú din Pojunú. — Mari suntu spaimele „patrioțilorú!“

Fiindú în dílele acestea o înormãmentare ungurescã în Timișóra, preotulú ungurescú Olajos nu voi sê mérégã la cimitirú pe unde voiau rudele mortului, ci se duse elú singurú cu cantorii pe unú drumú, pe când publicul

iritatú, cu mortulú, pé altú drumú fără preotú. La morteméntú, când preotulú díse: „Dã ne noué pânea cea de tóte dílele!“, o femeie strigã: „Și feresce-ne de astfelú de preoți!“ Acesta a fostú semnalulú unei formale rãvrãtiri. Ómenii începurã sê 'njure, ér preotulú trebui sê se retragã în casa îngropãtorului. Poporulú se adunã înaintea casei acestuia, de unde abia flú scãpã pe preot o patrulã polițienescã, care-lú duse cu carulú. Pãmã sãra poporulú pãstrã atitudinea sa amenințãtoare și cu mare greu putú restabili poliția ordinea. S'a pornitú cercetare.

Maghiarizare și persecuțiuni.

În dílele acestea s'a ținutú conventulú bisericii evangelicé. În ședința din urmã s'au întemplatú unele incidente privitoare la naționalitãți. Conventulú hotãrise adecã în ultima adunare sê adreseze guvernului o petițiune, ca în considerare, cá estrasele din matricule suntu deopotrivã cu documentele publice și cá ele ađi se facú în diferite limbi, sê dispunã pe calea legislațiunei, ca aceste documente sê se facã numai în limba ungurescã „a statului“.

Ministrulú Tisza rãspunse conventului astfelú: „La adresa conventului bisericilorú evangelicé din țãrile ungare, trimesã mie, respective guvernului ungurescú, ca acesta sê dispunã pe calea legislațiunei purtãrea matriculelorú în limba ungurescã a statului (?) am onóra a rãspunde, cá cu privire la caracterulú acestorú matricule și alú estraselorú lorú ca documente publice, — deși ar fi de doritú, ca matriculele sê se póte în genere în limba oficialã a statului (?) și cu tóte cá guvernulú r. ungurescú salutã cu bucuriã nusiunțele patriotice ale conventului bisericii evangelicé de confesiunea augsburgicã, — guvernulú ungurescú, considerãndú acea dispozițiune a § 1ã a legii de naționalitate din 1868, după care comunele bisericesci, fără a vãtãma drepturile legale ale superiorilorú lorú bisericesci, potú însêe determina, în ce limbã sê se póte matriculele, nutrește convingerea, cá pe acestú tãrmú e de evitatú orice dispozițiune, ce s'ar puté interpreta ca o vãtãmãre a acestorú dispozițiuni ale legii de naționalitate și cá autoritãțile competente ale singuraticelorú confesiuni suntu chemate a stabili și esecuta pe acestú tãrmú dispozițiuni recunoscute ca avantagióse.“

Acésta bine sê și-o însemne acei preoți romãni, cărorã autoritatea respectivã ungurescã le cere estrasele din matricule în limba ungurescã. Cáci ordinațiunea ministrului Trefort, în acésta privința e ilegalã. Acésta ni-o spune însuși rãspunsulú iesuticului ministru Tisza.

În cursulú desbaterei aceleiași ședințe se aduse vorba și despre suspendarea învățătorului slovacú Szalva din Klenocz, pretextãndú-i-se uneltiri panslaviste. Harnicii Slovaci Pavel Mudrony și Matei Dula cerurã sê se abróge suspensia, procesulú sê sisteze și Szalva sê fiã pusú éráși în postulú sêu.

De aci urmã o desbatere furtunosã între Slovacii harnicii și între Maghiari și Maghiaroni. I s'a imputatú lui Szalva cá e redactorulú cãlindãrului popularú „Domovi Kalendar“, care ar fi atacãndú ordinea esistentã și ar fi facendú „propagandã panslavistã.“ S'a adresatú plãngere episcopului Czekus, care cetindú cãlindãrulú gãsi „intemeiatã“ plãngerea, suspendã pe învățãtorú și întreprinse pași pentru pornirea procedurii disciplinare contra lui, ce s'a și ordonatú de conventulú districtualú. În fine Maghiarii și Maghiaronii au eșítú învingãtori, respingendú propunerea de a se abroga suspensiunea.

FOILETONU.

APÉRAREA TRANSILVANIEI

contra

ROMÂNIEI ALIATĂ CU RUSIA.

(Urmare și fine.)

Considerãndú casulú, cá apãrãtorulú Transilvaniei, bătutú complectaminte, în câmpú deschisú, ar gási în addevãrú unú ultimú refugiu în cetatea Alba-Iulia mãritã printr'o transformare a ei în stilú modernú, totuși credú, cá ușorú ne putemú și convinge, cá prin acestú refugiu apãrãtorulú Transilvaniei n'ar câștiga decãtú — celú multú — amãnarea catastrofei numai pe unú timpú scurtú și acésta din causã, cá armata romãnã, prin trupele sale dirijate din Sibiiu prin Sebeșú, i-ar tăia comunicațiã (calea feratã) cu Aradulú; ér prin grosulú sêu dirigeatú din Brașovú cu aripa stãngã prin valea Tãrnavei maré și cu cea dreptã în valea Muresului i ar tăia și comunicațiã cu Clușinulú, încãtú aprovizionarea cu alimente de subsistență și cu munițiunilú de rãboiu ne mai putendú-se face, garnisóna din Alba-Iulia va trebui sê capituleze, îndãtã ce va fi consumatú ultimele resturi ale magazielorú din cetate, lucru care s'ar putea întempla într'unú timpú fórte scurtú în raportú cu numãrulú sporitú alu efectivului sêu.

Când grupa de apãrare dela Sibiiu ar fi respinsã și din cauza grosului romãnã, din valea Tãrnavei maré nu s'ar mai putea retrage directú prin Șeica mare la Copsa micã, atunci Alba-Iulia îi póte servi fórte bine, ca

primú obiectivú alú retrãgerii sale excentrice; — însê întrunirea acestei grupe cu grosulú apãrãtorului ar urma sê se facã pe Muresú în susú, în care scopú, grosulú apãrãrii ar trebui, bine înțelesú, sê impiedice armata romãnã d'a pãtrunde în valea Muresului. Pentru casulú unei apãrãri a Muresului, evidentú cá Alba-Iulia ar presenta flãncului stãngú unú punctú de rađimú escelentú.

Decã, prin urmare, din cele expuse pãmã aci nu ne vomú fi convinsú indetultú, cá cheltuelile cu transformarea actualéi cetãți de depositú, Alba-Iulia, într'o cetate modernã (prin forturi detașate) nu stau de locú în raportú favorabilú cu avantajele dorite, n'avemú decãtú sê mai aruncãmú și o privire pe chartã și vomú vedé, cá Alba-Iulia chiar în privința tacticã presintã desavantaje însemnate.

Cetatea Alba-Iulia în totú cuprinsulú (Noyau) ei actualú este situatã pe șesulú Muresului și împrejuratã despre Vestú, Nordú, Estú, Sudú-Estú și Sudú de colinã dominantã, a cărorú depãrtare de piața cetãții numai la puține locuri trece peste bãtaea tunurilor de câmpú moderne; în consecință e destulú ca printr'unú atacú sistematicú sê cadã unulú, de nu și mai multe, din forturile de pe acele înãlțimi, și cetatea (Noyau-ulú) Albei-Iulia cu greu va putea rezista — timpú mai îndelungatú — unei bombardãri energice a tunurilor de asediú.

Prin urmare, decã administrațiã superiorã a armatei Austro-Ungare — contra tuturorú motivelorú indicate

pãmã aci — totú s'ar decide sê transformeze sêu sê mãrrescã actuala cetate (Alba-Iulia) prin forturi detașate, fără sê înã sãmã de fortificarea altorú puncte — în privința strategicã și tacticã — multú mai bine situate decãtú Alba-Iulia, atunci credemú, cá rãsoanele predominantãre nu potú fi altele decãtú cele financiare și celú multú cá actuala cetate de depositú, Alba-Iulia, chiar acum represintã unú punctú întãritú, căruia trebuie sê i se dea importanța cuvenitã, situatã fiindú pe linia obstacolului principalú din interiorulú Transilvaniei și pe artera principalã de comunicațiune a provinciei transilvane cu Imperiulú“.

Nota Redacțiunei „Streffleur“:

Publicãmú presentulú studiu asupra apãrãrii Transilvaniei, pentru cá elú conține multe și bune idei. Cu tóte acestea opinãmú, cá apãrarea Transilvaniei într'unú rãboiu eventualú, s'ar face mai bine printr'o acțiune ofensivã, prin Predealú și Ploesci spre Dunãre, esecutatã din parte-ne cu tótã forța disponibilã. Printr'unú asemenea actú ofensivú amú tăia România în doué, separãndú Moldova de Valuchia, încãtú ambele aceste provincii sê nu se mai póta susține reciprocú.

În prevederea unei asemenea eventualitãți rãboinice, pare cá s'a și hotãritú fortificarea Bucurescilorú. Austro-Ungaria ar trebui sê procedeze și sê acționeze militãresce contra României cum a urmatú Prusia la 1866 contra Hanoverei, Hessenului și celorlalte state de mijlocú germane“

Din Macedonia.

„Bistrița“ din Bucuresci publică o corespondență din Bitolia, în care se vorbește despre ucltirile Grecilor de a desnaționaliza pe Români. Copiii lor acestora, cari cercetază școlile grecesci, nu li se permite a vorbi românește, sub amenințarea de a fi dați afară din școlă. Alături cu Grecii le pricinuesc Românilor neajunsuri și brigandii. Etă ce se țice în corespondință:

Unu elevu din clasa IV din gimnasiul română a fost luat de brigadii greci și dusu în munte; elevul a fostu la Njopol. Din somn l'au răpitu. La vaitările lui mama sa s'a deșteptat și a început să țipe. Brigandii tragă cu martina și o lasă murtă. Elevul română Papazi Zisi a fostu legat și dusu în munte. Lui li căuta 300 lire, băetulu nici 30 lei nu avea, și după ce s'au informat de neaverea elevului i-au tăiatu o ureche și l'au trimesu la Bitolia. Doctorii s'au silitu a lipi urechea, însă nu este nici o speranță, căci vinele urechei sunt murt.

Totu acești brigandii au tăiat și la unu altu băetu urechile și l'au trimesu fără urechi la Bitolia.

Și acestu băetu a fostu română totu dela Nijopole. Totu acești brigandii au prinsu din calea dela Crușova spre Bitolia trei evrei și doi crușoveni. Nu de multu a luat unu pașă seu beiu din satul Mrizarli, țice minute în apropierea Bitoliei și acum îi ceru 3000 lire răscumpărare. — Unu fiu alu acestui beiu a voit să resiste și a fostu omorit de brigandii. Chiaru aseră a fostu luat unu brutaru din Bitolia; l'au legat și l'au dusu în munte. Acești brigandii au garde pe beii turci cu cari își impartu tute hoțiele lor. În fine, aici este viața omului în pericol; nu se șice până mune cum va fi; crisa, sărăcia și miseria sunt la culme.

Clușiu, 7 Octomvre 1887.

Onorată redacția! Cu deosebită bucurie vin a vă face cunoscut, că cestiunea reînființării societății de lectură a junimei române universitare din Clușiu, după cum sunt informat din isvor sigur, a ajuns de nou pe tapet formand obiectul principal de discuția între tinerii români universitari. Cum știți, dela desființarea societății până acum se sulează a treia oră cestiunea aceta; în două rânduri s'au substernut deja senatului universitar spre aprobare respective opinii — Statutele inființării societății, însă în ambele casuri au fost respinse.

În 1 Oct. a. c., mulțamită neobositei stăruințe a d-lui Ioan Chereș, s'a convocat de nou o ședință fiind de față și d. Antoniu Abt ca esmisul senatului universitar.

Ședința s'a deschis punctu la 5 ore p. m. prin notarul comitetului executiv din anul trecut, d-lu Ioan Chereș, care după ce espune motivele și scopul pentru care s'a convocat adunarea, propune alegerea unui preside și notar ad hoc; primindu-se propunerea ca atari se alegu cu unanimitate în persoanele d-lor Ioan Chereș ca preside și Gavril Cosma ca not. ad hoc.

Acum se țice la cetirea rezoluției senatului universitar, cetindu-se totodată și punctele acele din statute, cari au fostu excepționate.

Fiind timpul înaintat, la propunerea d-lui preside ad hoc se alege unu comitetu executiv de patru — în persoanele d-lor I. Chereș, Eugeniu Brană, Gavril Cosma și N. Bogdan — însărcinat cu concipiarea, stilisarea și substernerea statutelor la locurile competente; er pentru verificarea statutelor o comisiune de trei în persoanele d-lor: Pompiliu Ioan, Eliă Căpușanu și Ion Comșa. Cu aceta delibărându-se tute agendele anunciate, presidele dechiară ședința (adunarea) încheiată de Dorind, ca on. publicu român să cunoscă — deși cât de puțin — mișcările și nisuințele noastre culturale, mi am permis pe câtu imi concedu puterile spirituale și timpul, a face aceta referad, contând la bunavoința și căldura cu care au fostu îmbrățoșate cu totă ocaziunea interesele noastre culturale.

Chiaru când voescu a mi fini modestele rânduri primescu o nouă informație: Noua societate o se se cheme „Minerva“; comitetul executiv și-a implinit chemarea cu cea mai mare rigurositate, deorece în câteva țile a și prelucrat statutele, conchiământu pe 8 Oct. o altă adunare pentru desbaterea punctelor intercalate. Dec este speranță, că menționata societate — decă va vră bunul Dumnezeu — se va inființa câtu mai curând.

Im.

Manevrele din Oltenia.

Tute corpurile române mobilisate pentru manevrele din Oltenia au sosit pe terenul manevrelor făcend fiecare corp instrucția de regiment, de brigadă, astfel ca în țilele de manevră să fiă terminată aceta instrucția, șice „Voința Națională“.

Unu ordin a fostu dat de generalu Anghelescu lăc dela 12 Septemvre fie-cărui corp de ceea ce tre-

bue să facă până în ția de 1 Octomvre, când voru începe manevrele propriu țice și când voru primi ordine speciale.

Manevrele anului acestuia pară a fi unele din cele mai sistematice. În Oltenia, d. generalu Anghelescu a prevățut totul și direcția ce s'a datu la toți șefii de corpuri prin recomandațiunile ce s'au făcutu prin ordine este demă de totă lauda. Chărțile terenului de manevră făcute pe scala de $\frac{1}{80.000}$ și de $\frac{1}{40.000}$ au fostu distribuite la tute corpurile, astfel că fiecare șice direcția ce are să urmeze putend astfel să-și dea compt de cursul manevrei.

În ția de 27 s'au format 2 diviții, una reprezentand amicul și cealaltă inamicul. Diviția de Est sub comanda generalului Vlădescu va reprezenta unu inamic care se retrage, er divisia de Vest comandată de colonelul Olton Sachelarie, va fi aceea care va ataca. Manevrelor voru fi comandate de generalul George Anghelescu, comandantul corpului I de armată și care va fi acompaniat de mai mulți oficeri superiori și inferiori atașati la direcția manevrelor.

Corpurile concentrate pentru manevre sunt: Regimentele 1, 2, 3, 4, 17, 18, 19 și 31 dorobanți, avend fiecare unu efectiv de peste 2000 omeni; regimentele 1 și 5 de artilerie, regimentele 1, 2 și 9 de călărași, unu batalion de geniu, unu escadron de tren și alte servicii auxiliare, în unu cuvântu nu lipsesc nimic din organizația corpului de armată. Quartierul general al divisiiei Vest este la Balș, al divisiiei de Est la Pietra și acela al direcției manevrei la Balș. Pe timpul manevrelor, acestu quartier-general se va schimba, căci trupele voru înainta spre Slatina Zona destinată pentru manevră, este cuprinsă între valea Oltului și Oltețului, între linia drumului de feru Slatina, Balș și Drăgășani.

Pentru excursiunea la Bucuresci. — La aceta excursiune se eliberează și bilete pentru dus și întors, fără găzduire și înquartirare, cu prețuri forte reduse, și anume: *Clasa II-a fl. 13.* — *Clasa III-a fl. 9.* Aceste bilete, tour și retour, au o valabilitate de 10 țile pentru întorcere, se potu întrebuița și la trenurile accelerate fără a se plăti o supra-taxă și călătoria pte fi întrepruptă odată la ducere și odată la întorcere. — Participanții mai potu face *usă gratis* de trenul specialu tour și retour, care va circula Duminecă dela Bucuresci la locul unde voru fi *alergările de cai*. — Găzduirea și înquartirarea în Bucuresci, e fixată conformu programului pentru 2 țile. — Se mai arangiază în Bucuresci, pentru Duminecă șera, unu *concert și serată cu dansu*, în onoarea participanților la excursiunea, ce se va face Duminecă în 16 Octomvre a. c. — Totu astfel se va da Lun în 17 Octomvre a. c. o *representație* în mare și prea frumosul „Teatru Naționalu“ din Bucuresci.

Pentru excursiunea la Sinaia — Biletele pentru trenul de plăcere dela Brașov la Sinaia, ce va pleca Duminecă dimineța în 16 Octomvre a. c., au o valabilitate de 2 țile.

Orice deslușiri la biroul de călătorie, Strada Vămii Nr. 10.

Raportu polițienesc. — Lun după amă, pe promenada de sub Tâmpa în apropiere de rezervoriul pentru conducerea apei fântanei săritore (artesiane) s'a găsit cadavrul unu tineru de vre-o 17 ani cu capul zdrobit. În mână drăptă ține unu pistolu cu două țevi. Țeva stângă a pistolului era umplută cu alic. Din rămășițele unei asignații postale, care a servit ca umplutură, s'a putut descoperi persona sinucisului. Era lăcătușul Arpad Raduly din Lövete, care din motive necunoscute și-a pusu capetu tinerei sale vieți cu unu pistolu încărcat cu apă.

În 9 a l. c. servitorea Zsuzsa Peterfy, care era în serviciu la pedelul gimnasiului catolicu Iosif Vizi, spargend cu unu cuțitu unu dulapă a furat 1 fl. 20 cr., o cărpă de gât și condicuta ei de serviciu, cu intențiunea de a se depărta din Brașov. Ea a fostu însă prinsă și predată judecătoriei penale de aci.

Mulțamită publică.

Comitetul parochial al bisericei SS. Archangheli din Satulungu aduce prin aceta mulțamită generoșilor donatori, cari înțelegend despre starea critică, în care se află școlă noastră, s'au grăbit a ne veni în ajutor prin contribuiri benevole:

(Urmare.)

Lista Nr. 30. Colector: D-lu Titu Verzea: Victor Simon 5 lei, A. L. Kalindern 5 lei, P. Ionescu 1 lei, C. Demetrianu 1 lei, C. Ulea 3 lei, Eugeniu Topoloveanu 5 lei, Il. Rădulescu 2 lei, Pantele I. Papanu 1 lei, St. Constantinescu 5 lei, N. N. Lorenty 2 lei, M. I. Sulica 2 lei, Petre R. Boroșu 2 lei, P. Crețoiu junior 2 lei, Ioan Ștefănescu 2 lei, I. N. Moldovanu 3 lei, Stoenescu Cristache 2 lei, D. Manolescu 3 lei, G. Poloni 5 lei, D. I. Martinovic 2 lei, C. Steriu 2 lei, V. Gheorghiu 2 lei, V. G. Ionescu 2 lei, Vasile V., Corneanu 10 lei, Dumitru C. Popescu Tăriceau 5 lei, Petru I. Petrică 3 lei, G. B. Petrescu 5 lei, I. B. Vlădianu 5 lei, R. S. Gologanu 2

lei, N. Gologanu 1 lei, G. A. Drăghiceanu 4 lei, V. Arapu 5 lei, Ioan Enișteanu 3 lei, M. Demetrescu 3 lei, I. Chinciu 2 lei, I. Grama 1 lei, N. Colceagu 4 lei, C. Lupu 1 lei, I. Petrică 4 lei. Totalu 117 lei.

Lista Nr. 2. Colector: D-lu Vasile P. Sasu: Vasile P. Sasu 100 lei, Al. Irimia 50 lei, Ioan I. Păpa 100 lei, I. Avisalonu Vladu 50 lei, Ir. Er. Popa 100 lei, Ioan N. Butu 20 lei. Totalu 420 lei.

Lista Nr. 5. Colector: D-lu George Perlea: George G. Perlea 20 lei, Radu R. Goga 5 lei, Neculai T. Medianu 10 lei, Iancu Corbu 40 lei, Simion D. Orășeanu 15 lei. Totalu 90 lei.

Lista Nr. 13. Colector: D-lu Manea Stoa: Manea I. Stoa 100 lei, Th. Theodorescu 20 lei, Al. Theodorescu 10 lei, Gh. Theodoru Tudoru 10 lei, C. Constantinescu 5 lei, Alece Drăganu Sasu 5 lei, Ioan Roșca 5 lei, Ioan Munteanu 5 lei, V. H. Stinghe 3 lei, St. Stoicescu 5 lei, Ioan Coleșu 2 lei, Theodorescu & Lăzărescu 5 lei, Părintele Rafailu Ovesea 5 lei. Totalu 180 lei.

Lista Nr. 6. Colector: D-lu Ieremia Pană: Veturia și Elena A. Eremie 20 lei, Căpitanu St. Pană 20 lei, P. I. Boncotescu 60 lei. Totalu 100 lei.

SCIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. a Gaz. Trans.)

PESTA, 12 Octomvre. — Pe când se întorceau dela alergările de cai, se spăriară caii părechi princiare Coburg și alergară cu carul o mare distanță fără a pricinui pagubă.

VIENA, 12 Octomvre. — Delegațiunile sunt convocare pe ția de 27 Octomvre n.

SOFIA, 12 Octomvre. — Resultatul alegerilor e: 258 guvernamentali, 27 opoșionali.

PARIS, 12 Octomvre. — La senatorul Dandlav s'a făcutu o perchisițiune domiciliară. (E amestecat în afacerea Caffarel. — Red.)

SOFIA, 12 Octomvre. — La încăerările întemplate în diferite cercuri electorale au fostu 28 morți și 35 răniți.

DIVERSE.

Unu procesu curiosu. — După „Liberalu“ din Iași dela 23 Septemvre, am arătat cum că mai mulți judecatori englesi ai tribunalului din Londra au sosit în orașul Iași pentru a lua interogatoriul mai multor martori cu domiciliul în localitate. Informându-se „Națiunea“ despre acestu procesu află următoarele: În anul 1861 a emigrat din Iași unu Evreu, Iona Goldenberg. După ce acesta a cutreierat totă Austria și Germania, s'a hotărit a pleca în Birmania unde a intrat în serviciile marelui Viziru de acolo. După puținu timp, el a știut să-și câștige favoarea regelui din Birmania și a fostu chiaru chemat de acesta, în mai multe rânduri, spre a ocupa funcțiuni înalte, dobândind pe lângă titlul de guvernor și o avere de vră 5 milioane franci. În anul 1872, el se decise a se reintorci în Iași, orașul seu natal și după ce visită Parisul, Londra, Viena etc. el se opru la Pesta, unde la unu bal, făc cunoscința unei tinere văduve cu care se și însură. După vre-o două luni însă, soția îl părăsi și de supărare el renunță la plăcerea de a-și revede patria și se pornu la Londra unde fundă o casă mare de bancă. Nu trecu multu timp și soția lui l'a găsit la Londra și i ceru iertare pentru că s'a arătat necredincios față cu densusul. El o primi erăși în casă și după o scurtă conviețuire se iviră din nou între soți neînțelegeri și de astă dată se despărțir definitiv. Peste câțva timp el făc cunoscința cu o artistă, Mellor, cu care avuse relațiuni intime ce se terminară prin căsătorie. El a dus o gospodărie cu a doua a sa soție vre-o 6 luni și întreprindend împreună o călătorie la Wiesbaden, acolo el a fostu lovit de apoplexie și muri. S'a găsit unu testament între hărțile lui, prin care lăsă soției sale o rentă viageră de 500 livre sterlingi pe an, er restul averei, forte însemnată, erește la două instituțiuni de binefacere din Londra. Decedatul are însă nouă frați și surori, care afland despre murtu lui, au atacat testamentul înainte tribunalelor din Londra, pe motiv că pausatul, fiindu român, el n'a putut după legile românești să dispună decătu numai de oparte din avere, er restul se cuvenea de drept moștenitorilor lui. Patru din frați, domiciliați la Buzău, s'au învoit deja prin avocatul lor, d-lu Adolf Ștern, cu epitropia instituțiilor legate, primindu câte 2000 livre sterlinge fiecare pentru partea lui. Etă pentru ce judecatorii englesi au venit în orașul Iași unde au invitat la otelul Traianu mai mulți martori cărora li s'a luat unu interogatoriu în aceta afacere.

Cunună. — D-lu Titu Domșa și D-șora Aurelia Teaha anunță serbarea cununiei lor, care se va ține Lun în 17 Octomvre a. c. st. n. la 3 ore p. m. în biserica gr. cat. din Chizdia. Chizdia, în Octomvre 1887.

— Felicitări tinerei părechii!

Editor și redactor responsabil: Dr. Aurel Mureșianu.

Cursul la bursa de Viena
din 8 Octomvre st. n. 1887.

Rentă de aur 5%	99.40	Bonuri croato-slavone	104.25
Rentă de hârtie 5%	86.25	Despăgubire p. dijna de vinu ung.	—
Imprumutul căilor ferate ungare	149.50	Imprumutul cu premiu ung.	123.40
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (1-ma emisiune)	97.75	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	123.60
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (2-a emisiune)	—	Renta de hârtie austriacă	81.15
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (3-a emisiune)	114.—	Renta de arg. austr.	82.30
Bonuri rurale ungare	104.25	Renta de aur austr.	112.10
Bonuri cu cl. de sortare	104.10	Losurile din 1860	135.20
Bonuri rurale Banat-Timiș	104.50	Acțiunile băncii austro-ungare	886.—
Bonuri cu cl. de sortare	104.50	Act. băncii de credit ung.	284.75
Bonuri rurale transilvane	104.50	Act. băncii de credit austr.	283.30
		Argintul — Galbini	—
		impărătesci	5.93
		Napoleon-d'ori	9.93
		Mărci 100 imp. germ.	61.52
		Londra 10 Livres sterlinge	125.75

Bursa de București.
Cota oficială dela 26 Septemvre st. v. 1887.

	Cump.	vënd.
Renta română (5%)	93 1/2	9 1/2
Renta rom. amort. (5%)	96 —	97 —
convert. (6%)	91 —	92 —
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	34 —	36 —
Credit fonc. rural (7%)	105 —	106 —
" " " (5%)	91 3/4	92 1/4
" " " (7%)	103 —	104 —
" " " (6%)	96 —	97 —
" " " (5%)	87 1/2	88 1/2
Banca rațională a României 500 Lei	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	—	—
" " Națională	—	—
Aur contra bilete de banca	14. 1/4	15. —
Bancnote austriace contra aur.	2.03	2.04

Cursul pieței Brașov
din 19 Octomvre st. n. 1887

	Cump.	Vënd.
Bancnote românesce	8.53	8.56
Argint românesc	8.45	8.50
Napoleon-d'ori	9.89	9.96
Lire turcesce	11.21	11.28
Imperial	10.21	10.36
Galbeni	5.86	5.90
Scrisurile fonc. »Albina» 6%	101.—	102.—
" " " 5%	98.—	99.—
Ruble Rusesce	109.—	110.—
Discontul	7—10%	pe an.

Nr. 7285—1887.

2—2

Publicațiune!

Comuna orașenescă intenționează, ca, conform planului de regulare aprobat de înaltul loc, să vîndă mai multu oferenților parțelele pentru clădire Nr. 14, 15 și 16 aflătoare în fostul magazin de lemne dela finea Uliței Căldărarilor și între Ulița Vamei și anume séu fă care parțelă pentru sine séu la oaltă.

Spre acestu scop se provocă fiă-care amatoru pentru cumpărare, că până în 13 Octomvre a. c. 12 ore înainte de prîndu, se-și ascearnă la oficiolatul orașenescu ofertele scripturistice și sigilate, c- rora au se se alature 10% din prețulu de cumpărare, ca vadiu. In aceste oferte are se se amintescă mai departe atătu numărul parțelei, ce are se se cumpere, cătu și prețulu de cumpărare ce se oferă și anume amintirea prețului se se facă în cifre și litere. Ofertulu are se conțină în fine declarațiunea, cum că oferențulu i suntu cunoscente condițiunile de oferte și vîndare, și că se supune lorî necondiționat.

Deschiderea ofertelorî ascernute va avea locu în 13 Octomvre a. c. după prîndu la 3 ore, în amintitul oficiolatu și în prezența unei comisiiuni.

Atătu condițiunile de oferte și de vîndare, cătu și planulu de regulare suntu până în citata și espuse la oficiolatul orașenescu economicu spre examinare din partea fie-cărui.

Brașov, 24 Septemvre 1887.

Magistratul orașenescu.

Schimbare de local.

Imi permitu a aduce la cunoștința M. Onor. publicu, cum că mi-am strămutat localulu librăriei mele în casa lui Bömches, Tergulu Grăului, colțulu Uliței Căldărarilor.

Cu deosebită stimă

H. ZEIDNER.

2—2

Avisu d-lorū abonați!

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunei se binevoiască a scrie pe cuponulu mandatulu postalu și numărul de pe fășia sub care au primitu diarul nostru până acuma.

Domnii ce se abonează din nou se binevoiască a scrie adresa lămuritu și se arate și posta ultimă. ADMINSTR. „GAZ. TRANS“

Publicațiunile „CANCELARIEI NEGRUȚIU,”

— GHERLA — SZ. UJVÁR. —

AMICULU FAMILIEI. Diaru beletristicu și enciclopedicu-literaru cu ilustrațiuni, Cursulu XI. — Apare în 1 și 15 și a luni în număr de câte 1 1/2—2 1/2 côle cu ilustrațiuni frumöse; și publică articlii sociali, poesiă, nuvele, romanuri, suvenirî de călătoriă ș. a. — Mai departe tracteză cestiuni literare și științifice, cu reflesiune le cerințele vieței practice; apoi petrece cu atențiune vieța socială a Românilor de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiuni din patriă și străinătate; și prin umor dulce și satiră alăsă nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grijele vieței; și peste totu nisuesce a întinde tuturorî indivișiloru din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețulu de prenumerațiune pe anul întregu e 4 fl. pentru Români și străinătate 10 franci — lei noi, plătibili și în timbre postalî.

PREOTUL ROMÂN. Revistă bisericească, scolastică și literară. Cursulu XIII. — Apare în broșuri lunare de câte 2 1/4—3 1/4 côle; și publică articlii din sfera tuturorî sciințelorî teologice și între acestia mulțime de predice pe dumineci, serbători și diverse ocașuni, — mai departe studii pedagogice, didactice și științifice-literari. — Prețulu de abonamentu pe anul întregu e 4 fl. — pentru Români 10 franci — lei noi, plătibili și în bilete de bancă și în timbre postalî.

A se adresa la „Cancelaria Negruțiu în Gherla — Szamosujvár, unde se mai află de vîndare și următorele cărți:

Puterea amorului. Nuvelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 20 cr.

Idealulu pierdut. Nuvelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 15 cr.

Opera unui omu de bine. Nuvelă originală. — Continuarea nuvelei: „Idealulu pierdut“ — de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 15 cr.

Fontana dorului. Nuvelă populară de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Codreanu craiulu codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Elu trebuie se se însore. Nuvelă de Maria Schwartz traducere de N. F. Negruțiu. Prețulu 25 cr.

Branda séu Nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Nuvelă istorică națională. Prețulu 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețulu 30 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sf-ra educațiunei. După Ernest Legouvé, membru alu academiiei franceze. Prețulu 10 cr.

Barbu cobzarulu. Nuvelă originală de Emilia Lungu. Prețulu 15 cr.

Hermann și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețulu 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulu 30 cr.

Petulantulu. Comediă în 5 acte, după Augustu Kotzebue tradusă de Ioan St. Șuluță. Prețulu 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în sa'ele gimnasiului din Fiume prin Vincetiū Nicoră prof. gimnas. Cu portretulu M. S. Regina României. Prețulu 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unu volumu de 102 pagine, cuprinde 103 poesi bine alese și arangate. Prețulu redusu (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Trandafirî și vioarele, poesi populare culese de Ioan Popu Reteganulu. Unu volumu din 14 côle. Prețulu 60 cr.

Tesaurulu dela Petrosa séu Cloșca cu pui ei de aur. Studiu archeologicu de D. O. Ofinesdu. Prețulu 20 cr.

Apologiă. Discusiuni filosofice și istorice maghiare privitoare la Romani, invederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paulu Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincai. Prețulu 30 cr.

Renascerea limbei românesce în vorbire și scriere invederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Opu completu) Broșura I. II. și III. Prețulu broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tote trei impreună costau 1 fl. v. a.

Biblioteca Săteanului Român. Cartea I. II. III. IV. cuprinșendū materi forte interesante și amusante. Prețulu la tote patru 1 fl., câte una deosebitu 30 cr.

Biblioteca familiei. Cartea I. cuprinde materi forte interesante și amusante. Prețulu 30 cr.

Colecte de Recepte din economiă, industriă, comerciu și chemiă, pentru economi, industriași și comercianți. Prețulu 50 cr.

Economia pentru școlele popor. de T. Roșu. Ed. II. Prețulu 30 cr.

Indreptaru teoreticu și practicū pentru învățamētulu intuitivū în folosulu eleviloru normalî (pre-

parandiali), a învățatorloru și a altoru bărbai de școlă, de V. Gr. Borgovanu, profesoru preparandialu. Prețulu unui esemplaru cu porto francatū 1 fl. 80 cr. v. a. In literatura noastră pedagogică abia aflamū vre-unu opu, intocemitū după lipsele școlororū nostre în mēșura în care este acesta! pentru aceea ilu și recomandamū mai alesu Directoriloru și învățatoriloru ca celoru în prima liniă interesai.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Români. De Vas. Gr. Borgovanu. Prețulu 15 cr.

Manualu de Gramatica limbei române pentru școlele poporali în 3 cursuri de Maximu Popu profesorū la gimnasiulu din Năsēudū. — Manualulu acesta este aprobatu prin Inaltulu Ministeru de cultu și instrucțiune publică cu rescriptulu de dato 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețulu 30 cr.

Nu mē uita. Colectiune de versuri funebrale, urmate de iertăciuni, epitași ș. a. Prețulu 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculărei în școlă populară pentru învățatori și preparanți. Broș. I. scrisă de Gavrilu Trifu, profesorū preparandialu. Prețulu 80 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni.

Mărgăritaru sufletulu. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericești forte frumosu ilustrată. Prețulu unui esemplaru broșatū 40 cr. legatū 50 cr. legatū în pânză 60 cr. legatū mai finu 60, 80, 90 cr. 1 fl., în legătură de luxu 1.50—2.50.

Micul mărgăritaru sufletescū. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesce — frumosu ilustrată pentru prunci scolarî de ambe secsele. Cu aprobarea jurisdicțiunei sup. bisericesce. Prețulu unui esemplaru broșatū 15 cr., — legatū 22 cr., legatū în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru prunci scolarî de ambe secsele. Cu mai multe icône frumöse. Prețulu unui esemplaru trimisū franco e 10 cr.; — 50 esemplare costau 3 fl.; 100 esempl. 5 fl.

Visulu Prea Săntei Vergure Maria a Născătorei de D-șeu urmatū de mai multe rugăciuni frumöse, Cu mai multe icône frumöse Prețulu unui esemplaru espedatū franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusu Christosu. Prețulu unui esemplaru legatū e 15 cr.